

Till
Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen

Revisionsberättelse för kulturnämnden år 2020

Vi, av regionfullmäktige utsedda revisorer har granskat kulturnämndens verksamhet under år 2020.

Kulturnämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till regionfullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och regionens reglemente för revisorskollegiet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vår samlade kommentar och bedömning från granskningen under året samt omfattningen av granskningen framgår av revisionens årspromemoria, som fogats till revisionsberättelsen för regionstyrelsen.

Vi bedömer att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi har vid granskningen av nämndens redovisning funnit att den fyller kraven enligt lag 2018:597 om kommunal bokföring och redovisning.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för kulturnämnden och dess enskilda ledamöter.

Vänersborg den 17 mars 2021

Birgitta Eriksson
Ordförande

Krister Stensson
Vice ordförande

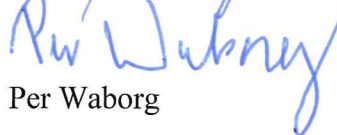
Ulla Göthager

Sven Liljegren

Ulf Sjösten

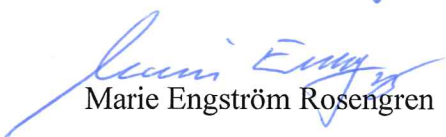
Per Waborg

Bo-Lennart Bäcklund

Gun Alexandersson Malm

Marie Engström Rosengren

Staffan Albinsson

Wimar Sundeen

Revisionsenheten
Västra Götalandsregionen
2021-02-11

Årsrapport 2020

Kulturnämnden
REV 2020-00063

Innehåll

Sammanfattning	3
Årets granskning	4
Nämndens ansvar	5
Resultatet av revisorernas granskning.....	6
Ekonomi.....	6
Verksamhet	7
Intern styrning och kontroll.....	9
Uppföljning av tidigare års rekommendationer	10
Räkenskaper.....	11
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	11
Bedömning.....	11
Bilaga 1. Förteckning upprättade granskningsrapporter	12
Bilaga 2. Förteckning över intressanta granskningar	12

Sammanfattning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Revisorernas granskning utgår från att nämnden ska utforma styrning, uppföljning och kontroller utifrån nämndens ansvar. Nämnden ska också se till att styrning, uppföljning och kontroller genomförs i verksamheten. Förutsättningarna för revision av regionens verksamheter år 2020 ser lite annorlunda ut än tidigare år. Pandemin har förändrat utgångspunkterna för årets revision. Covid-19 har präglat både revisionens och nämnder och styrelsers arbete under året.

Ekonomiskt sett fick nämnden en uppräknig av budgeten med 2,0 % men netto var det bara en ökning med ca 0,5 % mot 2019 till följd av att ett tillfälligt bidrag tagits bort. Från Kulturrådet kom ett extra bidrag till följd av pandemin på 36,2 mnkr och motsvarande belopp delades ut inom samverkansmodellen. Bortsett från erhållna och lämnade bidrag var det inga stora förändringar mot budget eller föregående år. Bedömningen av ekonomin är att nämnden har en fungerande styrning av ekonomi och uppföljning av verksamheten för uppdragsmottagarna. Kulturnämnden redovisar ett stabilt resultat och har fördelat årets extra medel direkt ut till kulturverksamheterna.

Detta år som präglats av pandemin har medfört att måluppfyllelsen inte kan ställas i relation till insatserna och att jämförelser blir missvisande. Publiken har uteblivit och det kommer krävas stora insatser för hela samhället och särskilt inom kulturen för att få dem att återvända i samma omfattning. Bedömningen av verksamheten är att kulturnämnden följer direktiven för arbetet med regionfullmäktiges mål. Årets måluppfyllelse är svår att bedöma men det pågår många satsningar för att nå målen, när det återigen finns möjlighet att möta publiken.

Bedömningen av intern styrning och kontroll är att kulturnämnden och koncernavdelning kultur med olika utgångspunkter arbetar med att uppfylla regionfullmäktiges mål. De har god ordning på styrdokumentet och att det finns metoder för att säkerställa att reglementet och styrdokumentet följs. Kulturnämnden uppfyller grundläggande krav för riskanalys och intern kontroll.

Granskningen av räkenskaperna har genomförts av revisionsbyrån PwC som inte har noterat några väsentliga avvikelser. Revisionsenhetens bedömning är att kulturnämnden följt regionstyrelsens riktlinjer och att redovisningen är rättvisande.

Sammanfattande bedömning

- Utifrån vad som framkommit i årets granskning av kulturnämnden bedömer revisionsenheten att verksamheten bedrivits ändamålsenligt, med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och med en tillräcklig intern kontroll.

Årets granskning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Revisorernas granskning utgår från att nämnden ska utforma styrning, uppföljning och kontroller utifrån nämndens ansvar. Nämnden ska också se till att styrning, uppföljning och kontroller genomförs i verksamheten.

Förutsättningarna för revision av regionens verksamheter år 2020 ser lite annorlunda ut än tidigare år. Pandemin har väsentligt förändrat utgångspunkterna för årets revision. Covid-19 har präglat både revisionens och nämnder och styrelsers arbete under året. Revisorskollegiet beslutade redan i april att årets revision ska präglas mer av ett stödjande och framåtriktat arbetssätt än av ett strikt granskande arbetssätt. Allt i syfte att inte belasta verksamheterna med för mycket extra arbete då energin behövdes till att hantera en allvarlig kris.

Det uppdrag som regionfullmäktige gav nämnder och styrelser i samband med att budget 2020 fastställdes har fått stå tillbaka för ett helt annat uppdrag, att hantera en pandemi. Revisionens fokus har fått förskjutas från att enbart granska utifrån regionfullmäktiges grunduppdrag till att granska och ansvarspröva utifrån både krishantering och genomförande av grunduppdraget. I revisionens ansvarsprövning finns därmed som grund och utgångspunkt även de förändrade förutsättningarna för att klara grunduppdraget som pandemin inneburit. Revisionen konstaterar att det har varit komplicerat att bedöma enskilda nämnder och styrelsers revisionsansvar för 2020 då pandemin radikalt förändrat förutsättningarna för ledning, styrning och kontroll under året.

Grunden för årets ansvarsprövning har trots allt varit regionfullmäktiges budget. Budgeten antogs långt innan pandemin var ett faktum. För att hantera den uppkomna situationen har därför regionfullmäktige, regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsstyrelsen under året fattat kompletterande beslut i syfte att hantera krisen som påverkat nämnder och styrelsers uppdrag. Även hanteringen av dessa beslut har påverkat revisionens ställningstagande.

Med ovan som utgångspunkt har revisionen för år 2020 formulerat en övergripande revisionsfråga som varit vägledande i revisionens granskningsinsatser för året. Revisionsfrågan lyder: ”Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt vis och med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och en tillräcklig intern kontroll ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 motiverat.”

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionssed för kommunal verksamhet. Revisionen har vidare genomförts med grund i de styrande dokument för revisorskollegiet samt revisionsenheten som anger preciserade anvisningar för granskningens genomförande och bedömningar. Ansvarig för genomförd granskning är Thomas Vilhelmsson. Därtill har räkenskaperna granskats av revisionsbyrån PwC. Kvalitetsgranskare för rapporten har varit Vilhelm Rundquist.

Ansvariga tjänstepersoner inom avdelning kultur har beretts tillfälle att faktagranska rapportens innehåll.

Nämndens ansvar

Nämnden granskas och bedöms utifrån det samlade uppdrag och ansvar som framgår av regionfullmäktiges budget och av regionfullmäktiges reglemente framgår bland annat att:

2 § Kulturnämnden är det ledande politiska organet med ansvar för strategiska kulturfrågor samt kultur- och naturarvsfrågor ur ett regionövergripande systemperspektiv.

3 § Kulturnämnden ansvarar för uppdrag till utförarverksamhet samt för finansiering, uppföljning och utvärdering av uppdragen inom nämndens verksamhetsområde. Uppdrag ska ges till Västra Götalandsregionens egna och till anknutna verksamheter utifrån fastställda måldokument och beslutade inriktningar. I förekommande fall ska kulturnämnden samråda med regionutvecklingsnämnden.

Resultatet av revisorernas granskning

I detta avsnitt ges en beskrivning av genomförd granskning, de iakttagelser som gjorts samt revisionsenhetens bedömning. Inom några områden ges rekommendationer avseende åtgärder som nämnden bör vidta.

Ekonomi

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av nämndens ekonomiska resultat för verksamhetsåret. Inledningsvis beskrivs nämndens måluppfyllelse och ekonomiska resultat. Därefter redogörs för de iakttagelser som gjorts i årets granskning.

Ekonomistyrning

Kulturnämnden har upprättat budget enligt direktiven och i enlighet med fastställd tidplan. De har endast en mindre egen verksamhet men som systemansvariga förväntas de rapportera en samlad bild från utförarna. Plan & Styr sköts enligt fastställd process men långsiktigt skulle de kunna arbeta med de fyra stora strategierna (utvecklingsstrategin) och uppföljning av kulturstrategin i systemet.

Kulturnämnden använder tillgängliga resurser för kontroller av hur utdelade medel har använts. Den verksamhet som kontrolleras löpande är det som kulturnämnden kan påverka, exempelvis strategiområden där det inte finns förutbestämda medel och budget. För kulturnämnden är ekonomin odramatisk, de betalar aldrig ut mer än de har och vid återbetalningar tittar de på var pengarna kan användas istället.

Måluppfyllelse

Nämndens resultat för verksamhetsåret 2020 är 0,7 mnkr vilket innebär att nämnden har uppfyllt målet om en ekonomi i balans. Efter att ha lämnat medel till moderförvaltningen har kulturnämnden på balansdagen ett eget kapital på 24,5 mnkr.

Iakttagelser

Nämnden fick en uppräkningsökning av budgeten med 2,0 % men netto var det bara en ökning med ca 0,5 % mot 2019 till följd av ett tillfälligt bidrag tagits bort. Från Kulturrådet kom ett extra bidrag till följd av pandemin på 36,2 mnkr och motsvarande belopp delades ut inom samverkansmodellen. Bortsett från erhållna och lämnade bidrag var det inga stora förändringar mot budget eller föregående år.

Bedömning

Bedömningen är att nämnden har en fungerande styrning av ekonomi och uppföljning av verksamheten för uppdragsmottagarna. Kulturnämnden redovisar ett stabilt resultat och har fördelat årets extra medel direkt ut till kulturverksamheterna.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av nämndens verksamhetsmässiga resultat för verksamhetsåret. Här redogörs också för de iakttagelser och bedömningar som gjorts i årets granskning.

Målstyrning

Kulturnämnden har antagit det strategiska målet om ”Hållbar, innovativ och kreativ region” samt fem underliggande prioriterade mål som de anser kopplade till sitt uppdrag. Dessutom har de lagt till ett mål om att ”gynna nyskapande” från kulturstrategin, som också är beslutad av regionfullmäktige. I regionens budget är prioriterade mål kopplade till fokusområden och de tillhörande fokusområdena har hanterats i detaljbudgeten. Många mål kan inte mätas i siffror utan utvärderas på annat sätt.

Måluppfyllelse

Hållbar, innovativ och kreativ region	
Mål	Bedömning
Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka	Det finns en ny kulturstrategi och regional kulturplan som är resultatet av breda samtal med olika intressenter som tillsammans skapar bra förutsättningar och drivkraft inom kultur.
Deltagandet i kulturlivet ska öka	Till följd av pandemin har det varit ett drastiskt publik tapp under år 2020. Samtidigt pågår det en mångfald av aktiviteter för att vidga deltagande samt främja och bidra till landsbygdsutveckling.
Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften för en hållbar industri	Med indikatorer kopplade till EU:s innovationsindex, betonas kulturens betydelse för innovation, folkbildningens roll för det livslånga lärandet samt dess roll för utbildningar inom kulturområdet.
Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska	Pandemin har ökat digitaliseringen och omställningen av kulturaktiviteter ger positiva sidoeffekter genom reducerade utsläpp från resor. Samtidigt pågår resursdelning och återbruk.

Detta år som präglats av pandemin har medfört att måluppfyllelsen inte kan ställas i relation till insatserna och att jämförelser blir missvisande. Publiken har tvingats bort och det kommer krävas stora insatser för hela samhället och särskilt inom kulturen för att få dem att återvända i samma omfattning.

I vissa avseenden har denna ofrivilliga paus dock frigjort tid till att utvärdera och utveckla vilket kan ge resultat kommande år. Det pågår många aktiviteter för att bredda deltagandet där flera aktiviteter handlar om att bredda utbud och möte fler grupper av mottagare samt att ge ännu fler barn möjligheten att på olika sätt uppleva kultur.

Fördjupad granskning: Effektivitetsgranskning Kulturnämnden

God ekonomisk hushållning är att använda resurserna på bästa möjliga sätt för medborgarnas nytta ställt till politiska beslut. Det betyder att man producerar rätt produkt med rätt kvalitet och med maximal nytta för medborgarna. Granskningen syftar till att kontrollera om nämnden har definierat vad god ekonomisk hushållning innebär för deras verksamhet, att kontrollera om nämnden bedömt att verksamheten bedrivits med god ekonomisk hushållning samt om nämnden har upprättat en strategisk plan för hur god ekonomisk hushållning ska uppnås i verksamheten.

Revisionsenheten granskar både planering och uppföljning av god ekonomisk hushållning. Den här granskningen handlar om verksamheten som helhet. För att kunna följa upp någonting måste det vara inbyggt i processen redan från början. Utvärdering och uppföljning börjar i samma ögonblick som något startar. Granskningen handlar om hur kulturnämnden följer upp resultatet av uppföljningen men också om att utvärdera om det finns ett system för att följa upp och säkerställa resultatet.

Sammanfattningsvis anser revisorskollegiet att det är väsentligt att fortsätta kommunikationen med kulturnämnden om målformulering och målstyrningen samt att kulturnämnden ställer krav på tydligare kostnadsredovisning för de utförare som erhåller bidrag från dem.

Reseräkningar

I policy för representation beskrivs att representationen alltid ska ha ett samband med, och värde för, verksamheten. Representanter från VGR ska agera professionellt och förtroendeingivande. Regionens regelverk för reseräkningar och representation utgår från Skatteverkets krav. Granskning syftar till att kontrollera att nämndledamöternas resor har bokförts enligt Skatteverkets regler och regionens riktlinjer.

För de utvalda fem reskostnaderna som bokförts på nämnden begärdes: fakturabild, kontering, eventuella underlag och beskrivningar i fakturahanteringssystemet Marknadsplatsen. Det gjordes en notering om att syftet inte framgick och två noteringar om att program som stöd för resan saknades. På begäran inkom underlagen som fanns tillgängliga men som inte lagts in på varje verifikation. Därefter kvarstod inga tveksamhet avseende urvalet.

Granskningen visar att det är god ordning på underlag för reskostnader och att resorna bedöms vara väl kopplade till kulturnämndens ansvarsområde.

Bedömning

Bedömningen är att kulturnämnden följer direktiven för arbetet med regionfullmäktiges mål. Årets måluppfyllelse är svår att bedöma men det pågår många satsningar för att nå målen, när det åter finns möjlighet att möta publiken.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av nämndens interna styrning och kontroll. Inledningsvis beskrivs nämndens styrmiljö, styrdokument och formalia. Därefter redogörs för de iakttagelser som gjorts i årets granskning.

Övergripande styrmiljö

Kulturnämnden följer i grunden Västra Götalandsregionens ledningssystem och har en filosofi som utgår från regionfullmäktige och dess styrdokument i form av reglemente och kulturstrategin. Kulturstrategin kan självständigt beskriva kedjan från filosofi och strategi till mål och genomförande.

Kulturavdelningen är en del av koncernkontoret och den starkaste ledningsfilosofin från kulturnämnden är tillit till medarbetarna samt processtyrkt arbetssätt. Som fördjupning av ledningsfilosofin finns koncernkontorets värdegrundsarbete. Mycket av kulturnämndens styrning handlar om att balansera intressen från olika interna och externa parter för att få en så givande användning av skattemedlen som möjligt.

Styrdokument och formalia

Kulturnämndens samlade uppdrag utgår från reglementet och är styrande för vilka mottagare som får uppdrag och finansiering. Presidiet är tillsammans med kulturavdelningen väl införstådda med reglementet. Delegationsordningen är utformad enligt regionens regelverk. Det framgår när återrapportering skall ske, vilket också har följts enligt kulturnämndens protokoll.

Hantering av styrande dokument hanteras genom olika kanaler inom koncernkontoret men också i samarbetet mellan avdelningarna inom regional utveckling. När de gäller kulturfrågor är kulturnämnden ofta remissinstans. Kulturnämnden är noga med att följa styrdokumentet och nya styrdokument anmäls alltid till kulturnämndens sammanträde.

Kommunallagen ses som den viktigaste lagstiftningen och i samband med att den nya lagen beslutades gjordes en ordentlig genomgång med kulturnämnden. Kommunallagen är en återkommande punkt att förhålla besluten till. Kulturnämnden delegerar många uppgifter och ger många direkta uppdrag till kulturchefen som återrapporteras enligt beslut.

Riskanalys samt oegentligheter, mutor och bestickning

Kulturnämnden får en årlig rapportering och intresset har ökat starkt under åren, speciellt sedan de fick stöd av regionen med information och workshops. Nämnden har sitt eget perspektiv för att fullgöra uppdraget och som kompletteras med avdelningens kontroller.

Idag finns rutinen att redan vid genomgång av utvecklingsprojekt och stöd anmäla eventuellt jäv. Alla betydande ekonomiska beslut ska fattas av kulturnämnden. Om det uppstår ett utökat behov hos en mottagare så lägger handläggaren ett förslag till kulturchefen.

Bedömning

Bedömningen är att kulturnämnden och koncernavdelning kultur med olika utgångspunkter arbetar med att uppfylla regionfullmäktiges mål. De har god ordning på styrdokumenterna och att det finns metoder för att säkerställa att reglementet och styrdokumenterna följs. Kulturnämnden uppfyller grundläggande krav för riskanalys och intern kontroll.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

I detta avsnitt görs en uppföljning av tidigare års lämnade rekommendationer.

För 2019 lämnades följande rekommendationer som Kulturnämnden delvis har omhändertagit under året:

Lämnade rekommendationer	Hantering
Kulturnämnden rekommenderas att fortsätta arbeta på att etablera samverkan kring kultur och för en jämställd och jämlik hälsa med hälso- och sjukvården.	Kulturnämnden har försökt skapa dialog och engagemang eftersom det finns påvisade positiva effekter men hittills har det varit svårt att få verksamheten att prioritera det.
Kulturnämnden rekommenderas att arbeta med att tydligt redovisa måluppfyllelsen för fullmäktiges prioriterade mål i enlighet med anvisningar för uppföljning.	Det finns svårigheter med att mäta kultur kvantitativt och de regionala indikatorerna är trubbiga för att beskriva resultaten. I vissa avseende är målen utförligt dokumenterade.

Räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att den externa redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning och att årsredovisning och delårsrapport är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Granskningen av räkenskaperna har genomförts av revisionsbyrån PwC och innefattar följande delar;

- Översiktlig granskning av delårsrapport per augusti
- Löpande redovisningsrutiner
- Årsbokslutsgranskning

Iakttagelser

Inga väsentliga avvikelser.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att kulturnämnden följt regionstyrelsens riktlinjer och att redovisningen är rättvisande.

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Bedömning

Årets revision har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsmed för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorskollegiet samt från en granskningsplan avseende nämnden. Granskningen har genomförts utifrån revisionsenhetens granskningsprogram och i dialog med berörda verksamheter.

Utifrån vad som framkommit i årets granskning av kulturnämnden bedömer revisionsenheten att verksamheten bedrivits ändamålsenligt, med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och med en tillräcklig intern kontroll.

Bilaga 1. Förteckning upprättade granskningsrapporter

Rev 2020-00114

Effektivitetsgranskning Kulturnämnden

Bilaga 2. Förteckning över intressanta granskningar

Rev 2020-00002

Granskning av regionstyrelsen och krisledningsnämndens
hantering av Covid-19 krisen, 2020, (KPGM)